

FLERE PARTNERSKABER PÅ VEJ TIL KLIPPEØEN

TEKST: SØREN EGERT
FOTO: FLEMMING WISLER

Bornholm rustet sig til de kommende klimaforandringer ved både at bruge høstede erfaringer og ved at undersøge nye måder at samarbejde på.

Fagfolk efterlyser en ny og tidssvarende udbudskultur – ikke mindst hos offentlige udbydere

Winni Grosbøll (A), borgmester, Bornholms regionskommune brugte Folkemødet 2012 i Allinge på Bornholm til at understrege, at partnerskaber vil blive mere udbredt på Bornholm. Og at skybrud er noget, også bornholmerne må indstille sig på!

-Vi kommer til at se flere og tættere partnerskaber mellem private virksomheder og den offentlige sektor. Virksomhederne har den nødvendige viden, og som politikere véd vi jo, hvilke opgaver, der skal løses, siger Winni Grosbøll.

-Jeg tror, man skal øve sig på partnerskaber. Faktisk har vi på Bornholm gode erfaringer med partnerskaber i det små. Men skal partnerskaber for alvor slå igennem, forudsætter det, at vi som politikere erkender, at vi skal hente viden udefra meget tidligt i projektfasen. Sætter man sig sammen omkring et bord, og politikere og eksperter så får rollefordelingen og forventningerne på plads, er partnerskaber vejen frem. Det kræver, at alle parter respekterer de forskellige roller, man har. En betaler, en anden udfører arbejdet, som Winni Grosbøll udtrykker det.

Hun nævner, at et konkret udbud af et plejehjemsbyggeri på øen i øjeblikket bliver evalueret.

-Vi ser på hele udbudsprocessen. Hvilke erfaringer gjorde kommunen sig, og hvad siger virksomhederne til processen. Det hele munder ud i en hvidbog, så fremtidige processer kan forløbe endnu bedre, konstaterer hun.

Dansk Byggeri arrangerede debat under Folkemødet 2012 i Allinge på Bornholm. Stedet var Høiers Iscafé på havnen, og de medvirkende var:

Winni Grosbøll, borgmester, Bornholms regionskommune, Socialdemokraterne.
Thomas Færgeman, direktør, Concito.
Natalie Mossin, formand for Arkitektforeningen.
Pernille Rosenkrantz-Theil, MF, Socialdemokraterne.
Martin Manthorpe, direktør, NCC.
Mikkel Dencker, MF, Dansk Folkeparti.
Mikkel Høst, energivejleder, Bornholm.
Peter Hummelgaard Thomsen, folketingskandidat, Socialdemokraterne.
Benedikte Kiær, MF, Konservative.
Thomas Lykke Pedersen, borgmester, Fredensborg kommune, Socialdemokraterne.
Gry Møger Poulsen, landsformand, SF-ungdom.
Michael H. Nielsen, direktør, Dansk Byggeri.

Vand på Bornholm

Klimaforandringerne var et af temaerne i arrangementet på Høiers Iscafé. Stigende vandstand vil kun i begrænset omfang genere Bornholm. Men skybrud har konsekvenser, det véd man i Rønne, hvor kloakkerne visse steder er nødlidende.

-Vi må som politikere jo nok erkende, at der hidtil ikke har været mange stemmer i at foreslå større kloakker. Men klimaforandringerne minder os om, at vi skal lære af de fejl, vi har begået. Derfor skal kloakkerne i Rønne gøres større. Kommunen, borgerne og forsyningsselskaberne må simpelthen lægge en fælles strategi, så det, vi planlægger at gøre, trækker i samme retning, og jeg tager gerne det ansvar på mig; at formidle et så bredt samarbejde som muligt, siger Winni Grosbøll.

Fredensborg kommune i Nordsjælland er i fuld gang med at tage livtag med vandet. Det sker ved hjælp af utraditionelle løsninger, også hvad samarbejde angår.

-Vi skal ikke se på vandet som kun en trussel. I Fredensborg kommune ser vi også muligheder i vand. Vi har indgået et partnerskab med Realdania om det, jeg vil kalde Danmarks største klimatilpasningsprojekt. Der er afsat 118 millioner kroner, og formålet er at kombinere byudvikling med klimatilpasning.

Vandet skal give liv til nye bydele, men det kræver, at vi regulerer vandet langt mere end i dag, siger Thomas Lykke Pedersen (A), borgmester i Fredensborg kommune og bestyrelsesmedlem i Gate 21 (et partnerskab mellem kommuner, private virksomheder og forskningsinstitutioner, der sammen arbejder for et bæredygtigt samfund og en grøn erhvervsudvikling).

Tænk nyt

-Vi skal erkende, at vi som samfund står over for en hasteopgave. Klimaforandringerne kommer, bære-

dygtighed skal tænkes ind i løsningerne. Mange steder i samfundet er det sat på dagsordenen, og vi skal bruge den knappe tid til at tænke nyt. Vi skal som samfund erkende, at vi står over for en hasteopgave, siger direktør Martin Manthorpe, NCC Construction Danmark A/S. Han betegner Folkemødet som et godt forum, hvor fagfolk, borgere og politikere kan diskutere de omstillinger, samfundet skal gennemgå. Martin Manthorpe mener, at det offentliges udbuds-politik er utidssvarende.

-Meget ofte nærmer det sig halsløs gerning. Laveste pris vinder som regel, og det betyder, at bygge- og anlægsbranchen rent faktisk henter granit i Kina i stedet for at hente det på Bornholm. Hvorfor? Fordi Kina er billigst her og nu. Men ingen tænker på de reelle omkostninger for miljøet. Fragtskibe belaster miljøet i betydeligt omfang. Skal vi acceptere, at det globale miljø betaler prisen for at få billig granit til Danmark, spørger Martin Manthorpe. Han efterlyser, at praktikerne bliver langt mere inddraget i at komme med bud på fremtidens bæredygtige løsninger.

-Når NCC nedbryder en gammel vej, kan stort set det hele genbruges til at anlægge helt nye veje. Men det sker ikke. Simpelthen fordi de offentlige udbydere ønsker helt ny asfalt. Konkret betyder det, at 70 procent af de materialer, vi indsamler, bare hober sig op på depoter rundt omkring i landet. I Tyskland genbruger man 80 pct. af materialerne fra de gamle veje. Anderledes tænkning ville være på sin plads, når kommende udbud på vejopgaver bliver udtænkt, fastslår Martin Manthorpe.

Lyt til praktikerne

Folketingsmedlem Pernille Rosenkrantz-Theil (A) er optaget af, at den gamle bygningsmasse bliver effek-

tivt energirenoveret. Alle bygninger skal senest i 2050 være 100 pct. forsynet med vedvarende energi.

-Som politikere skal vi lytte til praktikere som NCC. Når NCC fortæller, at bestemte materialer skal bruges, når der energirenoveres, så skal vi som politikere lytte efter. På den måde kan vi give NCC og andre, der er fremsynede på området, en konkurrencefordel. Det vil gavne os alle, fordi en omstilling af vores energiforbrug er helt nødvendig. Fra politisk hold er vi simpelthen nødt til at sikre, at der meget snart bliver stillet krav om, at der skal udarbejdes et ressourceregnskab, når en investering skal foretages. Vi skal ha overblikket, så vi klart kan sige, hvad der bliver brugt fra vugge til grav, siger Pernille Rosenkrantz-Theil.

Hun slår til lyd for, at der bliver lagt *vægte* ind i udbudsmodeller og udbudsmateriale generelt. Forstået sådan, at et udbud, der opererer med en høj grad af bæredygtighed og derfor umiddelbart bl.a. som følge af materialevalget forekommer som en dyrere løsning end det billigste tilbud, skal måles på en anden skala end det tilbud, der slet ikke tænker bæredygtighed ind i løsningerne.

Deprimerende

Thomas Færgeman, direktør i tænketanken Concito supplerer:

-Når kommunerne udbyder opgaver, bør de se konkret på bæredygtigheden i den måde, kommende opgaver skal løses på. Alt for få kommuner har i dag fokus på den dimension. Danmark som nation er nødt til at se den offentlige udbudskultur efter i sømmene. Den måde, stat og kommuner køber ind på, er helt afgørende for, at danske virksomheder kan være i front, når vi taler om bæredygtig udvikling. For mig er det decideret deprimerende at høre, at en virk-

somhed som NCC står med en klokkeklar genbrugs-løsning på asfaltområdet, men løsningen bliver ikke brugt, fastslår Thomas Færgeman.

Og formanden for SFs Ungdom Gry Möger Poulsen følger op:

-Danmark skal blive langt bedre til at begrænse ressourceforbruget, fx ved nybyggeri. Man kunne også kalde det intelligente udbud. I stedet for altid at tale om lav løn og lavere skat burde man se på, at det rent faktisk kan lade sig gøre at reducere omkostningerne ved at begrænse forbruget af ressourcer, siger hun.

Kom med indspark..

Direktør Michael H. Nielsen fra organisationen Dansk Byggeri var moderator på arrangementet, og hans status kommer her:

-Der tegner sig en bred politisk opbakning til at omstille Danmark til at være et CO2-neutralt land i 2050. Politikerne efterlyser indspark fra mange sider. Fx på spørgsmål om finansiering, nye måder at samarbejde på og innovation i det hele taget. Politikerne er optaget af, at der skal nye instrumenter i spil. Og dialogen bliver vigtig. Allerede nu tror jeg, at entreprenørbranchen som erhverv betragtet med fordel kan komme med indspark til forskellige løsningsforslag. Branchen skal komme med konkrete løsningsforslag fx til nye forretningsmodeller, og politikere skal sørge for, at irriterende barrierer forsvinder. Jeg fornemmer, politikere har viljen til det.